T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2024/142
KARAR NO : 2024/169
KARAR TR : 06/05/2024

ÖZET: Karayolunda meydana gelen trafik kazasında sigortalı aracın uğradığı hasar bedelini ödeyen sigorta şirketinin, zararın idarece giderilmesi istemiyle açtığı davanın, 2918 sayılı Kanun'un110. maddesi kapsamında, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. Sigorta A.Ş.
Vekili : Av. F. P.
Davalılar : 1-İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. F. C. A.
2-Üsküdar Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. A. S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkili şirkete sigortalı 34 ... 0749 plakalı aracın, 19/12/2011 tarihinde, İstanbul/Bosna Bulvarı üzerinde seyir halindeyken, yol yapım ve onarımından sorumlu kurum ve kuruluşların yol üzerinde yeterli dubalama ve ışıklı uyarılar yapmaması nedeniyle, kaldırıma ve telefon bağlantı kutusuna çarptığını, araçta maddi hasar meydana geldiğini, olayda idarelerin hizmet kusuru bulunduğunu ve asli kusurlu olduklarını, müvekkili şirketin ekspertiz raporuna istinaden sigortalıya, hasar bedeli olarak 3.393,96 TL'nin 06/01/2012 tarihinde ödendiğini, bu ödeme ile müvekkilinin sigortalının haklarına halef olduğunu, araç sürücüsünün kusuruna isabet eden miktar mahsup edildikten sonra 2.952,72 TL'nin rücuen tahsili için davalı idarelere başvurulduğunu ancak talebe cevap verilmediğini ileri sürerek, 2.952,72 TL'nin, ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan rücuen tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. İstanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 20/02/2014 tarih ve E.2012/268, K.2014/64 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davalı Üsküdar Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın pasif husumet ehliyeti yokluğu nedeniyle reddine; davalı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın kabulüne karar vermiş, bu karara karşı temyiz isteminde bulunulmuştur.

3. Yargıtay 17. Hukuk Dairesi 16/10/2014 tarih ve E.2014/17035, K.2014/13651 sayılı kararı ile, yargı yolu bakımından mahkemenin görevsiz olması nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek, hüküm kurulmasınındoğru olmadığı gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Bir kamu kuruluşu tarafından, kamu yasaları uyarınca tesis yapma, yapılmış olan tesislere bakma ve o tesisleri kullanma yükümlülüğü yine kamu yasalarından kaynaklanan bir yükümlülüktür. O halde, anılan nitelikteki bir kamu tesisinin gerek yapılmasındaki, gerekse kullanılması veya muhafazasındaki kusurdan doğan zararlar, idari karar ve eylemlerden doğan zararlar niteliğinde bulunduğundan zararın ödetilmesi istekleri 11.02.1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararının 2. bendi hükmünce tam yargı davasının konusunu oluşturur. Bu davaların ise 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi hükmünce idari yargı yerinde açılması gerekir. Yargı yolu dava şartlarından olup kamu düzenine ilişkin bulunduğundan açıkça veya hiç ileri sürülmese bile yargılamanın her aşamasında mahkemelerce kendiliğinden gözetilmelidir. Kaldı ki somut olayda davalı belediyevekili, idariyargı mahkemelerinin görevli olduğunu, davada hizmet kusuruna dayanıldığını bildirmiştir.*
>
> *Bu durumda mahkemece, yargı yolu bakımından mahkemenin görevsiz olması nedeniyle dava dilekçesinin reddine karar verilmesi gerekirken, işin esasına girilerek, yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiştir."*

4. İstanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesi 09/06/2015 tarih ve E.2015/92, K.2015/219 sayılı kararı ile, mahkemenin önceki kararına direnilmesine ve Üsküdar Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın pasif husumet ehliyeti yokluğu nedeniyle reddine, davalı Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın kabulüne karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Davaya konu kaza, davalılardan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'nın sorumluluğu altında olan ve ana arter olarak belirlenenİstanbul, Üsküdar Bosna Bulvarında, TEİAŞ tarafından yapılan çalışmalar sırasında meydana gelmiş olup, davalılardan yalnızca İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı sorumludur. Bu nedenle davalılardan Üsküdar Belediye Başkanlığı, meydana gelen zarardan sorumlu tutulamayacaktır.

Mahkememizce, davalılardan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın kabulüne karar verilmiş ve bu karar, davalının kamu yasalarından kaynaklanan yükümlülüğü sonucu tesis yapma, yapılmış olan tesislere bakma ve o tesisleri kullanma yükümlülüğü gereği olarak, tesislere bakım yapılırken meydana gelen zararın, idari karar ve eylemlerden doğan zarar niteliğinde bulunduğundan, 11/02/1959 günlü ve 17/15 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararı'nın 2. bendi hükmü gereğince, tam yargı davasının konusunu oluşturacağı ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi gereğince idari yargı yerinde açılıp görülmesi gerektiği gerekçesiyle bozulmuş ise de; olay, karayolunda meydana gelmiş olup, karayolunda can ve mal güvenliğini tehlikeye sokan bu olayda, olayın niteliği dikkate alınarak adli yargının görevli olduğu kabul edilmelidir.

Yaptırılan bilirkişi incelemesi sonucu meydana gelen zararın, davacı sigortalısının %25 oranındaki kusuru da dikkate alınarak 2.920,32 TL tutarında hasar meydana geldiği kabul edilmelidir.

Davanın kaynağı haksız fiil olup, mahkememiz bu davaya bakmakla görevlidir.

Davalının temerrüdü hasar bedelinin ödendiği tarihte oluşmuştur.

Bu nedenle, Üsküdar Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın pasif husumet ehliyeti yokluğu nedeniyle reddine, davalı Büyükşehir Belediye Başkanlığı aleyhine açılan davanın kabulüne 2.920,32 TL tazminatın, 06.01.2012 tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile birlikte bu davalıdan tahsiline karar verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır."

5. Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 06/04/2021 tarih ve E.2017/17-1109, K.2021/423 sayılı kararı ile, direnme kararının Özel Daire bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı, 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun geçici 3. maddesine göre uygulanmakta olan 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 429. maddesi gereğince bozulmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...19. Somut olayda; davalının yükümlü bulunduğu kamu hizmetini yerine getirmesi için başka bir kuruma yetki vermiş olması ise davalı ile dava dışı kurum arasındaki iç ilişkiyi ilgilendirmekte olup, davalı Belediye Başkanlığının yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu proje çerçevesinde ve sorumluluk alanı içinde kalan yolda elektrik tellerinin yeraltına indirilmesi suretiyle yapılan yol çalışması sırasında, yeterli güvenlik önlemlerinin alınmamış olması nedeniyle kazanın meydana gelerek zararın doğduğu ileri sürüldüğünden, dava, hizmet kusuruna dayanmakta olup, tam yargı davası niteliğindedir. Böyle bir uyuşmazlığın ise idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekir.

20.Hukuk Genel Kurulunda yapılan görüşmeler sırasında;2918 sayılı KTK'nın 110. maddesinin 1. fıkrasına göre bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesinin gerektiği, anılan maddenin yürürlüğünden sonra Uyuşmazlık Mahkemesinin de istikrarlı bir şekilde KTK kapsamında çıkan uyuşmazlıklarda hizmet kusuru olsun ya da olmasın idareye karşı açılan davalarda uyuşmazlığın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğine karar verdiği, davanın çözüm yerininadli yargı olduğu görüşü ileri sürülmüş ise de, bu görüş yukarıda açıklanan nedenlerle Kurul çoğunluğunca benimsenmemiştir.

21. Yukarıda belirtilen maddî ve yasal olgular dikkate alındığında; mahkemece Büyükşehir Belediye Başkanlığı yönünden davanın yargı yolu bakımından reddine karar verilmesi gerekirken işin esasının incelenmesi usul ve yasaya aykırıdır.

22.Bu nedenle direnme kararı bozulmalıdır..."

6. **İstanbul 31. Asliye Hukuk Mahkemesi 03/03/2023 tarih ve E.2022/435, K.2023/128 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı noksanlığından, HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Mahkememizde açılan dava; sigortalısının uğradığı zararı tazmin eden sigorta şirketi tarafından TTK'nun 1472. maddesi gereğince açılan rücuan tazminat davasıdır.

Mahkememizce (İstanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesi) 20/02/2014 tarihli 2012/268 E. 2014/64 K. sayılı ilamı ile davanın esasına ilişkin yargılama yapılarak davanın kısmen kabulü kısmen reddine karar verilmiştir. Bu karara karşı temyiz yoluna başvurulması üzerine Yargıtay 17. Hukuk Dairesi'nin 2014/17035 esas sayılı ve 2014/13651 karar sayılı kararı ile uyuşmazlığın idari yargının görev alanına girdiği ve yargı yolunun caiz olmadığı gerekçesi ile bozma kararı verilmiştir. Bozma kararma karşı Mahkememizce 09/06/2015 tarihli 2015/92 esas sayılı ve 2015/219 karar sayılı ilam ile direnme kararı verilmiş ve bu kararın da temyiz edilmesi üzerine Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 2017/17-1109 esas sayılı ve 2021/423 karar sayılı kararı ile direnme kararının Özel Daire Bozma kararında gösterilen nedenlerden dolayı bozulmasına karar verilmiş ve dosya Mahkememizin (eski İstanbul 6. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2021/517 E.) yukarıda yazılı esas sırasına kaydedilmiştir.

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu (HMK) m.373/5-6-7 '(5) İlk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesi kararında direnirse, bu kararın temyiz edilmesi durumunda inceleme, kararma direnilen dairece yapılır. Direnme kararı öncelikle incelenir. Daire, direnme kararını yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna gönderir.

(6)(Ek: 17/4/2013-6460/1 md.) Davanın esastan reddi veya kabulünü içeren bozmaya uyularak tesis olunan kararın önceki bozmayı ortadan kaldıracak şekilde yeniden bozulması üzerine alt mahkemece verilen kararın temyiz incelemesi, her hâlde Yargıtay Hukuk Genel Kurulunca yapılır.

(7)Hukuk Genel Kurulunun verdiği karara uymak zorunludur.' şeklinde düzenlenmiştir.

Açık kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere Hukuk Genel Kurulunun verdiği karara uymak zorunlu olduğundan Mahkememizce dava konusu talep bakımından yargılamanın idari yargı tarafından yürütülmesi gerektiği ve yargı yolunun caiz olmaması yönünden dava şartı noksanlığı nedeniyle HMK 114/1-b ve 115/2 maddeleri uyarınca davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur..."

7. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

8. **İstanbul 14. İdare Mahkemesi 29/12/2023 tarih ve E.2023/2483, K.2023/2644 sayılı kararı**ile, karayollarında oluşan kazalar nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli gerekçesiyle, 2577 sayılı İYUK'un 15/1-(a) maddesi uyarınca davanın görev yönünden reddine kesin olarak karar vermiş, karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinin değerlendirilmesinde, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 1 . maddesinde, Kanunun amacının karayollarında can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlayacak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek olduğu; 'Kapsam' başlıklı 2. maddesinde bu Kanunun trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulanmasını ve denetlenmesini ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsadığı ve bu kanunun karayollarında ve aksine bir hüküm yoksa Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerlerde de uygulanacağı belirtilmiştir.

Diğer yandan, Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında; 'Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır.' denildiği, Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karar olduğu anlaşılmaktadır.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin ilgili kararı gözetildiğinde, karayollarında oluşan kazalar nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, işbu tazminat davasına sebebiyet veren olayın ise 2918 sayılı Kanun kapsamında karayolunda meydana geldiği, dolayısıyla karayolunda meydana gelen kaza neticesinde oluştuğu iddia edilen zararların tazmini istemiyle açılan işbu davanın adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Yukarıda 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesi uyarınca Mahkememiz Hakimliği'nin işbu kararının kesinleşmesinin ardından, taraflardan birinin istemi üzerine, dava dosyasının ilk görevsizlik kararını veren İstanbul 31. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E.2022/435 sayılı dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderileceği ve görevli yargı merciinin belirlenmesinin isteneceği de tabiidir... "

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

9. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Amaç"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"*Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzenini sağlamak ve trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir.*"

10. 2918 sayılı Kanun'un *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalışma usulleri ile diğer hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dışındaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve eşya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu taşıt trafiği için faydalanılan yerler ile,

b) Erişme kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun bağlantısını sağlayan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

11. 2918 sayılı Kanun'un "*Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri*" başlıklı 10. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile işbirliği yapılarak yürütülür.

a) Kuruluş

Her belediye başkanlığı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik şube müdürlüğü, şefliği veya memurluğu kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu olduğu yolları trafik düzeni ve güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kavşaklara ve yerlere trafik ışıklı işaretleri, işaret levhaları koymak ve yer işaretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalışmalarda gerekli tedbirleri almak, aldırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike teşkil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek şekilde işaretlemek veya ortadan kaldırmak,

5. Yol yapısı veya işaretleme yetersizliği yüzünden trafik kazalarının vukubulduğu yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik eğitim tesisleri yapmak veya yapılmasını sağlamak,

7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak.

(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"

12. 2918 sayılı Kanun'un *"Karayolu trafik güvenliği"* başlıklı 13. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 25/6/2010-6001/34 md.) Karayolunun yapımı, bakımı, işletilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kuruluşlar, karayolu yapısını, trafik güvenliğini sağlayacak durumda bulundurmakla yükümlüdür.

Çeşitli kişi, kurum ve kuruluşlar, karayolu yapısında yapacakları ve esasları yönetmelikte belirtilen çalışmalarda;

a) Yolun yapım ve bakımı ile görevli kuruluştan izin almak,

b) Çalışmaları, gerekli önlemleri alarak, aldırarak ve devamlılığını sağlayarak, trafik akımını ve güvenliğini bozmayacak tarzda yapmak,

c) Zorunlu nedenlerle meydana gelen arıza, engel ve benzerlerini en kısa zamanda ortadan kaldırarak karayolunu kullananlara ve araçlara zarar vermeyecek duruma getirmek,

d) Şehiriçi karayolu kenarında çeşitli tesislerin yapımı süresince; kaldırımlarda, tünel, tünel aydınlatılması ve benzerlerini yaparak güvenli geçiş sağlamak ve yaya yollarını trafiğe açık bulundurmak,

Zorundadırlar.

Bu çalışmalar sırasında meydana getirilen tehlikeli durum ve engeller bütün sorumluluk, bunları yaratan kişilere ait olmak üzere zabıtaca kaldırılır, yapılan masraflar sorumlulara ödetilir.

(Dördüncü fıkra mülga: 18/1/1985 - KHK 245/16 md.)

(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayanlar fiil başka bir suç oluştursa bile ayrıca 7 200 000 lira para cezası ile cezalandırırlar."

13. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle değişik *"Görevli ve yetkili mahkeme"* başlıklı 110. maddesi şöyledir:

"İşleteni veya sahibi Devlet ve diğer kamu kuruluşları olan araçların sebebiyet verdiği zararlara ilişkin olanları dahil, bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumluluğa ilişkin davalar, sigortacının merkez veya şubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabileceği gibi kazanın vuku bulduğu yer mahkemesinde de açılabilir"

14. 2918 sayılıKanun'un geçici 21. maddesi şöyledir:

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)

Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz"

B. Yargı Kararı

15. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

16. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 06/05/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, adli ve idari yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine, son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

17. Raportör-Hakim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

18. Dava, davacı şirketin sigortalamış olduğu aracın uğradığı maddi hasarlı trafik kazasında, davalıların kusur ve sorumluluğu bulunduğundan bahisle, sigortalıya ödenen hasar bedelinin idarelerin kusuruna isabet eden kısmının, faiziyle birlikte rücuan tazmini istemiyle açılmıştır.

19. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Uyuşmazlık Mahkemesi olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

20. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin işaret edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliği yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararın rücuen tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

21. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 31. Asliye Hukuk Mahkemesinin 03/03/2023 tarih ve E.2022/435, K.2023/128 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 31. Asliye Hukuk Mahkemesinin 03/03/2023 tarih ve E.2022/435, K.2023/128 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

06/05/2024 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALIŞKAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

KARŞI OY

İdarenin kendi kuruluş kanununda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, işletme, trafik güvenliğini sağlama şeklinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumluluğunun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyuşmazlığın, özel hukuktaki araç işletenin hukuki sorumluluğundan değil, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmediği, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu işletildiği, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulunduğu iddiasından kaynaklanması karşısında uyuşmazlığın çözümünün idari yargının görevinde bulunduğu sonucuna ulaşıldığından, uyuşmazlığın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden çoğunluğun kararına katılmıyoruz.

Üye	Üye
Ahmet ARSLAN	Bilal ÇALIŞKAN